

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ КЛАС БАНДУРИ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
І–ІІ рівнів акредитації

Спеціальність
“Музичне мистецтво”

Спеціалізація
“Народні інструменти (бандура)”

Київ – 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

**ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ
КЛАС БАНДУРИ**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність
“Музичне мистецтво”

Спеціалізація
“Народні інструменти (бандура)”

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ. КЛАС БАНДУРИ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
І–ІІ рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 56 с.

Укладач

C. В. Овчарова – викладач Дніпропетровського
музичного училища ім. М. І. Глінки, заступник
працівник культури України

Рецензенти:

H. В. Морозевич – кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів
Дніпродзержинського музичного училища
G. В. Ханаєва – викладач-методист
Дніпродзержинського музичного училища

Редактор

Є. Д. Колесник

Відповідальний

за выпуск

A. I. Ткаченко

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 3,25. Наклад 150 прим.

ПП “НОВА КНИГА”, м. Вінниця, вул. Квятка, 20

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81

E-mail: info@novakniga.com.ua

© Державний методичний центр
навчальних закладів культури
і мистецтв України, 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з предмету “Постановка голосу. Клас бандури” розрахована на студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв І–ІІ рівнів акредитації на основі базової і повної загальної середньої освіти. Метою цього курсу в музичному училищі є підготовка висококваліфікованих фахівців (викладачів, концертних виконавців, ансамблістів), здатних проводити самостійну професійну діяльність на належному художньому рівні.

Сольний спів у класі бандури, поряд з навчанням у спеціальному класі бандури, є одним з основних предметів, які складають професійну підготовку студента-бандуриста. Він поєднує в собі досконале опанування основ професійного співу з бездоганним оволодінням інструменту для майбутньої роботи фахівця в жанрі кобзарського мистецтва: концертного виконавця, керівника капели чи ансамблю бандуристів, а також викладача дитячих музичних навчальних закладів.

Протягом тривалого часу, до початку ХХ ст., бандура виконувала переважно акомпануючу функцію. Носіями народного професіоналізму були кобзарі-бандуристи. Традиція українських епічних співців, лірників, кобзарів мала свою культурологічну основу, яка відзначала їхній стиль та у подальшому заклали міцний професійний фундамент української музично-вокальної культури. Саме завдяки українським співцям збереглися безцінні перлини народного епосу – думи, історичні, побутові пісні, балади, псалми, канти. Сьогодні в основі репертуару бандуристів – інструментальні, вокально-інструментальні, хорові твори, народні пісні, думи, твори світової класичної спадщини.

Виконавство сучасного бандуриста-співака належить до складних синтетичних жанрів, де збігаються різні види виконавського мистецтва. Тому успіх роботи над вокально-музичними творами великою мірою залежить від постійного творчого контакту між викладачами зі спеціального інструменту та вокалу. Артистичний розвиток бандуриста-співака повинен ґрунтуватися на музичних творах найвищої художньої цінності, спиратися на багаті виконавські традиції кобзарів. Бандурист-співак має відчувати особливості вокальних творів та їх жанрів: пісень, дум, романів, арій. Викладачам зі спеціального інструменту та вокалу слід звертати увагу не тільки на розкриття змісту та характеру

літературного тексту і втілення його в музичних образах, а також на чистоту інтонування, чіткі дикцію та виразність інструментального супроводу. До поняття художньої майстерності співака-бандуриста належать також оволодіння музичним та поетичним стилем твору, розуміння епохи, інтерпретація, міміка, відчуття образу, природи, барв, уміння передавати душевні емоції.

У формуванні і збагаченні даних співака-початківця роль педагога-вокаліста є провідною і найвідповідальнішою. Професійні знання, досвід, особливий педагогічний хист – це елементарні вимоги, які стоять перед педагогом-вокалістом. Навчаючи бандуриста-співака індивідуально, він активно формує його професійну майстерність і творчу особистість.

Міждисциплінарні зв'язки

Формування майбутнього бандуристы-співака неможливе без врахування глибинних міжпредметних зв'язків. Головні напрямки виховання виконавців базуються на принципі творчого взаємопроникнення суміжних сфер виконавського мистецтва. Оскільки мистецтво гри на бандурі передбачає поєднання вокального та інструментального виконавства, постановка голосу – це другий фах для бандуриста, де прищеплюються відчуття особливостей вокальних творів та їх різних жанрів, формуються найважливіші якості особистості бандуристы-співця. Здобуття фундаментальних фахових знань у спеціальному класі та заняття в класі фортепіано надають можливість бандуристу-співаку розкрити для себе новий різноважановий різностильовий репертуар, знайомлять студента з шедеврами світової музичної класики, кращими зразками української музики та творами сучасних композиторів. Навчаючись у класі капели бандуристів, бандурист-співак отримує можливість торкнутися особливої галузі, як ансамблева гра, де виховуються такі необхідні якості, як злагодженість, врівноваженість звучання вокальних партій та акомпанементу, почуття строю, а також оволодіння найдосконалішою формою ансамблевого виконавства – співом без супроводу (*a cappella*). Диригування допомагає поглибити знання про принципи, в основі яких лежить звучання та рух, внутрішнє чуття музики та її вираження у жесті. Подібні зв'язки можна знайти також з усіма іншими предметами – історією музики, філософією, іноземною мовою, со-

ціологією тощо. Тому успішність студента з інших дисциплін повинна перебувати під контролем викладача з фаху.

Отже, професійне зростання майбутнього музиканта як фахівця залежить від його загальнокультурного рівня. Перед викладачами стоїть завдання: виховання музиканта, здатного любити свою професію, обізнаного в питаннях історії, культури, літератури, мистецтва, а також ознайомлення його з кращими зразками української та зарубіжної музики, творами сучасних композиторів, народною творчістю.

Методичні рекомендації

Індивідуальні заняття – це форма, яка сприяє постійному контакту викладача зі студентом, безпосередній участі студента-бандуриста в активному творчому процесі, поступовому цілеспрямованому формуванню найважливіших якостей особистості бандуристы-співака. Розвиток творчих здібностей студента є найсильнішою якістю індивідуальних занять. Педагог повинен керуватися у своїй роботі загально-педагогічними принципами, але з врахуванням індивідуальних особливостей кожного студента. У комплексі даних бандуристы-співака повинні бути не тільки співацький голос, музичний слух, почуття ритму, виконавська обдарованість і загальна культура – потрібні також відповідний інтелект, пам'ять, інтуїція, вокально-технічний інстинкт, здібності щодо сприймання вказівок викладача у доволі складній роботі поєднання власного співу з інструментальним супроводом. Okрім основних співацьких даних, бандурист-співак також повинен мати нормальній, без дефектів, мовний апарат, темперамент, волю, характер, хороший стан здоров'я, зовнішні дані тощо. Увага викладача повинна бути направлена на вільне положення гортані, природну артикуляцію, використання резонаторів та особливо на організацію співацького (костоабдомінального) дихання, опору, високу позицію тощо. З самого початку навчання співу необхідно фіксувати увагу учня на тому, що невеликий вдих, затримання й економна витрата дихання у співі – обов'язкове правило. Спокійне, не перевантажене дихання сприяє звільненню м'язів тіла, свободі звукоутворення, рухливості та виразності. Результат оволодіння співацьким диханням – вільне користування динамічними нюансами: *forte, piano, pianissimo, crescendo, diminuendo*, філірування звуку тощо.

На початковому етапі важливо прищепити навички упорядкованої, систематизованої роботи над формуванням вірного співацького звучання середньої частини діапазону, особливу увагу приділяти співацькій артикуляції, ясній та чіткій дикції.

Репертуар, що вивчається в класі, потрібно розширювати шляхом засвоєння кращих зразків класичної музичної літератури і обов'язково вокалізів, написаних з урахуванням вокальних можливостей співака-початківця: діапазону голосу, теситури, композиційних труднощів інтонаційного та ритмічного порядку, емоційного змісту. Передчасне експериментування на непосильних творах призводить до “завищення” репертуару.

Вправи

У вокально-педагогічній практиці широко використовується такий вид співацької роботи, як вокальні тренування (вокальні вправи тощо). Це початковий етап роботи над розвитком та формуванням голосу співця, який сприяє рухливості, еластичності, стійкості, витривалості голосового апарату. Підготовчі вправи необхідні для того, щоб співак мав змогу заздалегідь ознайомитися з тими окремими мелодичними зворотами, які в інтонаційному відношенні становлять основні труднощі для виконання. Вокальні вправи завжди потрібно добирати з належним урахуванням вокально-технічних можливостей голосу, поступово ускладнюючи їх, відповідно до зростання можливостей учня. Першими вправами, з яких часто починається урок співу, є вправи на голосні звуки в низхідних і висхідних рухах. Вправи у вигляді гам і арпеджіо ведуться тільки на тій частині діапазону, яка звучить у співака невимушено, природно, без напруження. Після засвоєння елементарних вправ на середній частині діапазону можна переходити до наступного етапу навчання – роботи над гамоподібними послідовностями та арпеджіо, застосовуючи паралельно нюанси *forte, piano*, а також *crescendo, diminuendo*. При виконанні арпеджіо паралельно з *legato* вводяться *martelato, staccato*. На дальший стадії навчання співака-бандуриста велике значення набуває вирівнювання голосних. У подальшому розвитку гнучкості й рухливості голосу темп вправ значно прискорюється.

Окрім роботи над розвитком чистої інтонації і чіткої голосової тех-

ніки, основним завданням при працюванні над вправами є також засвоєння співаком-бандуристом свого індивідуального тембуру з додержанням при цьому дзвінкості, округlostі голосу і достатньої опори звука.

Вокалізи

Одним із завдань вокалізів є музичний і вокально-технічний розвиток бандуриста-співака, зокрема вироблення рівного, однохарактерного вокального тону на всьому діапазоні, кантилени, рухливості голосу, динаміки і тембрової виразності, а також виховання у співаків почуття самостійності партії, що виконується в ансамблі з фортепіанним супроводом. Вокалізи входять до екзаменаційних вимог на протязі перших років навчання, робота над ними передує роботі над творами з текстом. На старших курсах ця робота проводиться паралельно.

Виконання вокалізів відноситься до першої частини уроку і вимагає одночасно і технічної точності, і достатньої виразності. Важливою передумовою правильної початкової підготовки бандуриста-співака є робота над нескладними вокалізами з невеликим діапазоном, який охоплює переважно середній регістр. Вокалізи можна сольфеджувати (виконувати, називаючи звуки), або вокалізувати (виконувати на голосну). При вокалізації спочатку добирається найбільш звучна та індивідуально зручна голосна або ж чергуються кілька голосних. Якщо тональність вокалізу викликає перенапругу голосу співака, можливе транспонування вокалізу у зручну тональність. Робота над вокалізами являє собою проміжний ступінь між роботою над вправами і творами із словами. Кількість пройдених вокалізів ніколи не повинна впливати на якість їх проробки. Але, крім м'язового тренування голосового апарату, необхідні тренування психіки, волі, почуттів, розвиток мистецьких здібностей тощо.

Вивчення творів з текстом

Вправи та вокалізи, які передують роботі над творами з текстом, – це необхідний матеріал для виховання вокально-технічних навичок співака-бандуриста. Робота над твором з текстом – це новий етап оволодіння основами вокальної майстерності, який ставить перед бандуристом-співаком уже інші, складніші завдання. Майбутній виконавець має навчитися розбиратись не тільки у музичній формі твору, він по-

винен звертати увагу на зміст твору, роботу над текстом, чітку та ясну співацьку дикцію, художнє та ясне мовлення слів, мусить намітити план виконання твору, який передбачає характер виконання як твору в цілому, так і його окремих деталей.

Студент-бандурист повинен навчитись виконувати твори, різні за стилем та характером. Основу репертуару у першу чергу повинні складати твори українських, зарубіжних, російських композиторів. Бандурист-співак повинен навчитись визначити форму твору, характер музики, літературного тексту, кульмінацію твору, стильові риси, особливості ритміки, динаміки, експресії тощо. Надзвичайно важливе завдання викладача – виховання у студента глибокої поваги до класичної спадщини минулого. Особливе місце в репертуарі бандуриста-співака повинна зайняти українська музика – як оригінальна, так і в перекладенні для бандури вокальних творів композиторів-класиків. Педагог повинен розкрити особливості вокальних творів та їх жанрів – українських народних пісень, дум, романсів, класичних творів, а також вокальних творів сучасних композиторів. Вокальні твори необхідно добирати ретельно, враховуючи індивідуальні особливості голосових даних того чи іншого студента. Успішність роботи над вокально-інструментальними творами у супроводі бандури залежить від постійного творчого контакту між викладачами з фаху і вокалу та якісної проробки цих творів під акомпанемент концертмейстера на уроках вокалу.

Наступним етапом роботи над твором у супроводі бандури є поєднання співу бандуриста-співака з власним супроводом. Для того щоб якісно виконати це завдання, студентові потрібно досконало вивчити вокальну партію та акомпанемент, а також звернути увагу на окремі інструментальні епізоди. Дуже важливо при цьому максимально повноцінно та ефективно здійснити складний процес опрацювання вокально-інструментального твору. Складність виконання цієї роботи полягає в тому, що співак-бандурист мусить виконувати твір сидячи, зберігаючи при цьому весь комплекс вокально-технічних ресурсів, потрібних для розкриття змісту твору. При цьому йдеться про такий рівень стабільності, тобто такого співацького автоматизму, при якому співак-бандурист відчував би необхідну художньо-технічну

стійкість, впевненість і зручність виконання. Значення послідовної та систематичної підготовчої роботи у процесі оволодіння вокальним мистецтвом дуже важливе. Воно створює міцний ґрунт для органічного розвитку мистецьких даних бандуриста-співака. Також доцільно включати в план роботи бандуриста-співака періодичне прослуховування вокально-інструментальних творів, які були зіграні на попередніх академічних концертах, та самостійну роботу над засвоєнням нескладного вокального репертуару. Це значно розширить постійний концертний репертуар бандуриста-співака, а також сприятиме оволодінню навичками читання нот та самостійної роботи студента над вокально-інструментальними творами.

Таким чином, бандурист-співак повинен одержати загальний музичний розвиток, через мистецтво виконання доторкнутись до скарбів вокальної музичної культури та оволодіти комплексом навичок:

- знанням основ вокальної школи та прийомів правильного співацького голосоутворення;
- навичками взаємодії співацького дихання, атаки звука та функції резонаторів;
- чіткої дикції, артикуляції та виразної інтонації;
- яскравості та округlostі тону, вільного співу на “опорі” звука;
- майстерного використання регістрів співацького голосу та філірування звука;
- користування засобами співацької виразності та штрихової техніки: динамічних нюансів, емоційних барв;
- навичками читання нот з аркуша;
- вмінням та здатністю до запам'ятовування музичного та літературного тексту;
- вмінням поєднувати спів з власним супроводом;
- формуванням артистичної волі та належного художньо-виконавського рівня;
- навичками самостійної роботи над музичним твором.

КОНТРОЛЬ ЗА ЗНАНЯМИ

Річні та екзаменаційні вимоги

Контроль за знаннями учнів здійснюється на академічних концертах, контрольних уроках, іспитах. Кожний учень повинен виступити не менше чотирьох разів у навчальному році (за винятком першого року навчання в училищі). В програмі кожного виступу повинно бути не менше двох вокально-інструментальних творів, різних за характером, та одного вокалізу. Також доцільно під час проведення академічного концерту по класу вокалу прослуховувати твір у супроводі бандури, що сприяє розширенню постійного концертного репертуару кожного бандуристы-співака та створює умови для органічного розвитку його мистецьких даних.

Таким чином, протягом семестру кожний бандурист-співак повинен пройти:

1. Два-четири вокалізи.
2. Два-четири твори з текстом (нескладні арії, романси, пісні сучасних композиторів, думи, обробки народних пісень).
3. Два різнохарактерних вокальних твори у супроводі бандури (можливе дублювання вокальної програми з концертмейстером).

Рівні навчальних досягнень			КРИТЕРІЙ ОЦНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ
I. Початковий	За 5-балльною системою	За бальильною системою	
1	2	3	4
2-	1		Погане знання тексту. Спів не на "опорі" звука.
2	2		Хитка інтонація. Неякісне звукоутворення. Форсування звука.
2+	3		Мінімальні технічні навички. Відсутність динаміки, дикції, артикуляції.

II. Середній	3-	4	Недостатньо впевнене знання тексту та його виконання.
	3	5	Вокально-технічна недосконалість, незадовільний стан слухового контролю.
	3+	6	Достатнє знання тексту. Задовільне вокальне інтонування.
III. Достатній	4-	7	Охайність виконання. Відсутність напруження голосових зв'язок та форсування. Чистота інтонування. Спів на "опорі" звука.
	4	8	Відпрацьованість, відсутність текстових помилок. Наявність тембрального забарвлення голосу. Присутність динаміки, зрозуміла чітка дикція.
	4+	9	Вільна, невимушена манера співу та рівність звучання голосу на всьому діапазоні. Логічна завершеність побудов, виразна інтонація, певність і стійкість артикуляції, вокально-сценічна культура, співацький самоконтроль.
IV. Високий	5-	10	Яскравість і легкість виконання програми. Вільне використання регістрів співацького голосу та засобів співацької виразності. Майстерне філірування звука.
	5	11	Впевненість і технічна досконалість виконання. Відповідна до стилю і змісту твору інтонаційна образність, емоційність, артистичність. Виконавська майстерність
	5+	12	Наявність широкого діапазону, сили та багатства тембрових барв голосу. Творче інтерпретаторське мислення, складність програми та її бездоганне виконання.

ЗМІСТ КУРСУ

1 курс

Заліково-екзаменаційні вимоги та вимоги по семестрах

Протягом I та II семестру співак-бандурист повинен виконати три-чотири вокалізи та чотири-шість різнохарактерних, різностильових нескладних вокальних творів, з них чотири твори у супроводі бандури (можливе дублювання вокальної програми з концерт-мейстером). Викладач повинен ознайомити студента з основами вокальної школи та прийомами вірного звукоутворення, працювати над оволодінням співацьким диханням, округлістю і достатньою опорою звука.

Екзаменаційні вимоги

1. Один-два вокалізи.
2. Один-два вокальні твори (романси, обробки народних пісень).
3. Один-два твори у супроводі бандури.

Перелік рекомендованих програм

Високі голоси.

Сопрано

1. Вокалізи: Г. Зейдлер *Искусство пения*. – М.: Госмузиздат, 1958.
- І. Вілінська *Вокалізи для високого голосу*. – К.: Мистецтво, 1952.
1. В. Моцарт. *О, цитра моя.* Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для сопрано. Музикальное училище. I-II курсы. Составителі С. Фуки, К. Фортунатов. – М.: Музыка, 1966.

2. А. Скарлатти.

Пастораль.
Ах, зачем я не
лужайка.

Систематизований вок.-
педагогический репертуар.
Ч. I. Для высоких и средних
голосов. Составитель К.
Милькович.
– М.: Музгиз, 1962.

3. Укр. нар. пісня в обр.
С. Баштана

Чи я в лузі не
калина була.

С. Баштан. Твори для
бандури.
– К.: Музична Україна,
2005.

4. М. Глінка

Не щебечи,
соловейку.

Збірник п'ес для бандури.
Упорядник М. Ключник.
– К.: Мистецтво, 1965.

Тенор

1. Вокалізи:
Дж. Конконе

50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.

Г. Зейдлер

Искусство пения. – М.: Госмузиздат, 1958

2. А. Яковлев.

Зимний вечер. Систематизированный вок.-
педагогический репертуар.
Ч. I. Для высоких и средних
голосов. Составитель К.
Милькович.
– М.: Музгиз, 1962.

3. Й. С. Бах.

Весенняя песня. Песни и романсы для
высокого и среднего
голоса. Педагогический
репертуар.
– М.: Музыка, 1986.

4. Укр. нар. пісня в обр. В. Войта	Якби мені не тиночки.	Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядник В. Войт. – К.: Музична Україна, 1987.	4. Укр. нар. пісня в обр. Л. Ревуцького	Ой ходить сон. Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Мецо-сопрано. К.: Музична Україна, 1969.
5. Укр. нар. пісня в обр. С. Баштана	Дівчино кохана.	Українські народні пісні для співу з супроводом бандури. – К.: Держвидавництво об- разотворчого мистецтва і музичної літератури Украї- ни", 1961.	5. Укр. нар. пісня в обр. О. Бєлки	Ой у полі три тополі. Українські народні пісні для голосу в супроводі баяна та бандури. Упо- рядник З. Гаркуша. – К.: Музична Україна, 1985.
Середні та низькі голоси				
Мецо-сопрано				
1. Вокалізи: Ф. Абт.	Школа пения для низких голосов.	Составитель Г. Тиц, – М.: Музыка, 1985.	1. Вокалізи: Ф. Абт.	Школа пения для низких голосов. Составитель Г. Тиц, – М.: Музыка, 1985.
I. Вілінська.	Вокалізи для низького голосу.	– К.: Мистецтво, 1953.	Дж. Конконе.	40 упражнений для баса или ба- ритона. – М.: Госмузиздат, 1958.
2. А. Скарлатти.	Ария. Ах, нет сил сносить терзанья.	Систематизированный вок.-педагогический ре- пертуар. Ч. 1. Для высоких и средних голосов. Соста- витель К. Милькович. – М.: Музгиз, 1962.	2. Л. Бетховен.	Дух бардов. Репертуар начинающего певца. Сост. О. Далецкий. – М.: Музыка, 1971.
3. П. Булахов.	Не пробуждай воспоминаний.	Репертуар начинающе- го певца. Составитель О. Далецкий. – М.: Музыка, 1970.	3. Ф. Шуберт.	В путь. М. Опришко. Школа гри на бандурі. – К.: Музична Україна, 1967.
			4. Укр. нар. пісня в обр. С. Гулака-Арте- мовського	Стойть явір над водою. Збірник пісень і танців для бандури. Упорядник А. Бобир. – К.: Держвидав, 1959.

5. Закарпатська народна пісня в обр.
М. Вериківського

За горами, за лісами.

Педрепертуар співака-
початківця. Пісні, арії,
романси.
– К.: Музична Україна,
1969.

Бас

1. Вокалізи: Ф. Абт.

Школа пения для низких голосов.
40 упражнений для баса или баритона.

Походная песня. Репертуар начинающего певца. Составитель О. Далецкий.
– М.: Музыка, 1971.

3. М. Йорданский.

Французская народная песня.
Кадэ Руссель
Вок.-педагогический репертуар. Песни и романсы для низких мужских голосов с ф-но. Составитель О. Далецкий.
– М.: Музыка, 1971.

4. Укр. нар. пісня в обр. Ой чумаче, чумаче.

Педагогічний репертуар вокаліста. Бас. Упорядник Н. Татаринова.
– К.: Мистецтво, 1966.

5. Укр. нар. пісня в обр. Удовицю я любив. Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядник В. Войт.
– К.: Музична Україна, 1987.

М. Глінка.

Гуде вітер велими в полі.
Збірник п'ес та пісень для бандури. Упорядник М. Ключник.
– К.: Мистецтво, 1965.

Укр. нар. пісня в обр. С. Баштана

Чорна рілля ізорана.

Укр. нар. пісня в обр. В. Войта

Ой ходив чумак

Укр. нар. пісня в обр. В. Єсипка.

Гиля, гиля сірі гуси.

Укр. нар. пісня в обр. В. Войта.

Скажи мені правду.

С. Баштан. Твори для бандури.

– К.: Музична Україна, 2005.

Репертуар бандуриста. Вип. 4. Упорядкування та редакція В. Єсипка.
– К.: Техніка, 2000.

Твори для бандури. Збірник “Струни вічності”. Упорядник В. Єсипок.

– Вінниця: Книга-Вега, 2004.

В. Войт. Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури.
– К.: Музична Україна, 1987.

2 курс

Заліково-екзаменаційні вимоги та вимоги по семестрах

Протягом I та II семестру бандурист-співак повинен виконати чотири складніших, ніж на першому курсі вокалізи та чотири-шість різнохарактерних, різностильових нескладних вокально-інструментальних творів, з них чотири твори у супроводі бандури (можливе дублювання вокальної програми з концертмейстером). Слід продовжити роботу над правильним голосоутворенням, яскравістю та округленістю тону, співом на опорі звука, а також над розкриттям змісту вокального твору.

Екзаменаційні вимоги

1. Один-два вокалізи.
2. Один-два вокальні твори (нескладна арія, романс, обробки народних пісень).
3. Один-два твори у супроводі бандури

Перелік рекомендованих програм

Високі голоси

Сопрано

1. Вокалізи:

Г. Зейдлер. Искусство пения. – М.: Госмузиздат, 1958.

Б. Лютген. 20 маленьких вокализов для высокого голоса и ф-но – М.: Музыка, 1965.

2. Й. Гайдн. Серенада. Тихо дверцу в сад открай.

Систематизированный вок.-педагогический репертуар. Ч. 1. Для высоких и средних голосов. Составитель К. Милькович. – М.: Музгиз, 1962.

3. А. Даргомышский. Юноша и дева.

4. Укр. нар. пісня в обр. Сонце заходить. К. Стеценка

5. Укр. нар. пісня в обр. Ой джигуне, джигуне. С. Баштана

Песни и романсы для высокого и среднего голоса. Педагогический репертуар. – М.: Музыка, 1986.

К. Стеценко. Том II. Соло-співи та ансамблі. Музична редакція В. Кирейка, літературна редакція П. Тичини.

– К.: Мистецтво, 1963.

Українські народні пісні для співу з супроводом бандури.

– К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і муз. літератури України, 1961.

Тенор

1. Вокалізи:

Дж. Конконе. 50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.

Г. Зейдлер. Искусство пения. – М.: Госмузиздат, 1958.

2. А. Варламов.

Белеет парус одинокий. А. Варламов. Романсы и песни. Том 2.

– М.: Музыка, 1974.

3. Укр. нар. пісня в обр. Оце тая стежечка. М. Лисенко. Зібрання творів. Т. XI / Музична редакція Ф. Надененка, літературна редакція М. Рильського.

– К.: Мистецтво, 1964.

4. А. Кос-Анатольський.	Ой ти, дівчино, з горіха зерня.	Співас Дмитро Гнатюк. Упорядник Н. Макарова. – К.: Музична Україна, 1969.	4. М. Глінка.	Гуде вітер велими в полі.	Збірник п'ес та пісень для бандури. Упорядник М. Ключник. – К.: Мистецтво, 1965.
5. Укр. нар. пісня в обр. С. Баштана	Ой ти, дівчино, горда та пишна.	Українські народні пісні для співу супроводом бандури. – К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури України, 1961.	5. Укр. нар. пісня в обр. С. Баштана	Чорна рілля ізозрана.	С. Баштан. Твори для бандури. – К.: Музична Україна, 2005.
Баритон					
Мецо-сопрано					
1. Вокалізи: Ф. Абт.	Школа пения для низких голосов.	Составитель Г. Тиц, – М.: Музыка, 1985.	1. Вокалізи: Ф. Абт.	Школа пения для низких голосов.	Составитель Г. Тиц, – М.: Музыка, 1985.
I. Вілінська.	Вокалізи для низького голосу.	– К.: Мистецтво, 1953.	Дж. Конконе.	40 упражнений для баса или баритона	– М.: Госмузиздат, 1958.
2. Ж. Векерлен.	Пастораль. Менют Экзоде.	Систематизированный вокально-педагогический репертуар. Ч. 1. Для высоких и средних голосов. Составитель К. Милькович. – М.: Музгиз, 1962.	2. Д. Перголезі.	Моріжком я радо став би.	Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Баритон. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.
3. О. Варламов.	Красный сарафан.	Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Мецо-сопрано. – К.: Музична Україна, 1969.	3. А. Алябьев.	Два ворона.	Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для баритона и баса. Составитель Г. Аден. – М.: Музыка, 1966.
			4. Укр. нар. пісня в обр. А. Коципінського	Ой кряче, кряче.	Педагогічний репертуар вокаліста Баритон. Упорядник Н. В. Татаринова. – К.: Мистецтво, 1966.

5. Укр. нар. пісня в обр. Гомін, гомін по
О. Ключника діброві.

“Гей, вдарте в струни,
кобзарі”. Репертуар бандуриста. Вип. 2.
Упорядкування та редакція В. Єсипка.
– К.: Техніка, 2000.

Бас

1. Вокалізи:
Дж. Конконе.

50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.

Ф. Абт.

Школа пения для низких голосов. Составитель Г. Тиц,

2. М. Лисенко.

Пісня Виборного з опери “Наталя-
ка-Полтавка.” “Пісні мої”. Педагогіч-
ний репертуар вокаліста.
Упорядник Н. Татаринова. – К.: Мистецтво,
1966.

3. М. Глінка.

Гуде вітер вельми в полі Хрестоматия вокально-
педагогического репертуара для баритона и баса.
Составитель Г. Аден.
– М.: Музика, 1966.

4. Укр. нар. пісня в обр. Взяв би я бандуру.
В. Косенка

Хрестоматия вокально-
педагогического репертуара для баритона и
баса. Музикальное училище I-II к. Составитель
Г. Аден.
– М.: Музика, 1966.

5. К. Стеценко.

Пісня бандуриста.

Твори для бандури з ре-
пертуару В. Єсипка. Упо-
рядник В. Єсипок.
– Луцьк: Волинська об-
ласна друкарня, 2003.

Самостійна робота студента

Укр. нар. пісня в обр.
С. Радченко

Ой я знаю, що
гріх маю.

Бандуристам-аматорам.
Упорядник А. Омельченко.
– К.: Мистецтво, 1966.

Укр. нар. пісня в обр.
А. Бобиря.

Ой не спиться й
не лежиться.

Збірник п'ес та пісень
для бандури. Упорядник
М. Ключник.
– К.: Мистецтво, 1965.

Укр. нар. пісня в обр.
О. Ключника.

Гомін, гомін по
діброві.

Репертуар бандуриста.
Вип. 4. Упорядкування та
редакція В. Єсипка.
– К.: Техніка, 2000.

Укр. нар. пісня в обр.
С. Баштана

Чи я в лузі не
калина була.

С. Баштан. Твори для
бандури.
– К.: Музична Україна,
2005.

I. Хуторянський.

Зоре моя
вечірня.

Бандуристам-
аматорам. Упорядник
А. Омельченко.
– К.: Мистецтво, 1966.

3 курс

Заліково-екзаменаційні вимоги та вимоги по семестрах

Протягом I та II семестру бандурист-співак повинен виконати чотири складніших, ніж на другому курсі, вокалізи – на розвиток кантилені та рухливості голосу. А також чотири-вісім нескладних різнохарактерних, різностильових вокально-інструментальних творів, з них чотири твори у супроводі бандури (можливе дублювання вокальної програми з концертмейстером). Особливу увагу слід приділяти вирівнюваннюзвучання голосу на всьому діапазоні, чистоті інтонації, ясної, чіткої дикції, вмінню користуватися динамічними відтінками форте і піано у центрі діапазону та продовжувати працювати над виконавськими здібностями.

Екзаменаційні вимоги

1. Один-два вокалізи.
2. Два вокальні твори (нескладна арія, романс, обробки народних пісень).
3. Один-два твори у супроводі бандури.

Перелік рекомендованих програм

Високі голоси

Сопрано

1. Вокалізи: Б. Лютген.	20 маленьких вокализов для высокого голоса и фортепиано.	– М.: Музыка, 1965.
I. Вілінська.	Вокалізи для высокого голосу.	– К.: Мистецтво, 1952.
2. В. А. Моцарт.	Арія Барбаріни з опери “Весілля Фігаро”.	Концертний репертуар вокаліста.
– К.: Музична Україна, 1964.
3. П. Булахов.	И нет в мире очей.	– Избранные романсы и песни.
– М.: Музыка, 1980.

4. Укр. нар. пісня в обр. Чи ти, мицій,
С. Баштана пилом припав.

5. Укр. нар. пісня в обр. Глибока кирниця.
В. Войта

С. Баштан. Твори для бандури.

– К.: Музична Україна, 2005.

Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури.

– К.: Музична Україна, 1987.

Тенор

1. Вокалізи: Г. Зейдлер. Искусство пения. – М.: Госмузиздат, 1958 ч. I-II.

Дж. Конконс.

50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958

2. А. Скарлатти.

Хрестоматия вокально-педагогического

репертуара для тенора. Музикальное училище I-II курс. Составитель А. Кильчевская.
– М.: Музыка, 1972.

3. А. Варламов.

Горные вершины. Педагогічний репертуар

співака-початківця. Пісні, арії, романси. Тенор. Упорядник І. Вілінська.
– К.: Музична Україна, 1969.

4. Укр. нар. пісня в обр. Вітер в гай не гуляє.
Я. Степового.

Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Тенор. Упорядник І. Вілінська.
– К.: Музична Україна, 1969.

5. Укр. нар. пісня в обр. Як ішов я з Дениса Авраменка.	Українські народні пісні для голосу в супроводі баяна та бандури. Упорядник З. Гаркуша. – К.: Музична Україна, 1985.	1. Вокалізи: Ф. Абт.	Школа пения для низких голосов. Составитель Г. Тиц, – М.: Музика, 1985.
Середні та низькі голоси		Баритон	
Мецо-сопрано		Дж. Конконе.	50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.
1. Вокалізи: І. Вілінська.	Вокалізи для низького голосу. – К.: Мистецтво, 1953.	2. Г. Джордані.	Друг милый мой. Арии, романсы, песни из репертуара Н. Обуховой. Составитель Ю. Обухов. – М.: Музика, 1975.
С. Павлюченко.	Вокалізи для середнього і низького голосів. – К.: Музична Україна, 1979.	3. А. Рубінштейн.	Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Баритон. – К.: Музична Україна, 1969.
2. Г. Гендель.	Арія “Dignare”. Вокальна бібліотека художественной самодеятельности. – М.: Музика, 1966.	4. Укр. нар. пісня в обр. Чусі, брате мій. Л. Ревуцького	Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Баритон. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.
3. А. Даргомижский.	Мне грустно. Полное собрание романсов и песен. Том I. Редакция М. Пекелис. – М.: Музгиз, 1947.	5. В. Мартинюк.	Доле, доленько моя. Твори для голосу в супроводі бандури. Музична редакція С. Овчарової. – Дніпропетровськ, 2004.
4. Укр. нар. пісня в обр. В. Войта	Скажи мені правду. Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядник В. Войт. – К.: Музична Україна, 1987.		
5. Я. Степовий.	Місяць яснесенький Я. Степовий. Солоспіви та вокальні ансамблі. Том II. – К.: Мистецтво, 1965.		

Бас

1. Вокалізи:
Ф. Абт.
Школа пения для низких голосов. Составитель Г. Тиц.
– М.: Музыка, 1985.
- Вокалізи
Для високого, середнього та низького голосу. Упорядник М. Єгоричева.
– К.: Музична Україна, 1968.
2. В. Моцарт.
Арія Лепорелло з опери “Дон-Жуан”
Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арії, романси. Бас. Упорядник І. Вілінська.
– К.: Музична Україна, 1969.
3. Ф. Шуберт.
К музыке.
Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для баритона и баса. Музыкальное училище I-II к. Составитель Г. Аден.
– М.: Музыка, 1966.
4. Укр. нар. пісня в обр. Ой чого ти, дубе.
К. Стеценка
Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для баритона и баса. Музыкальное училище I-II к. Составитель Г. Аден.
– М.: Музыка, 1966.
5. Укр. нар. пісня в обр. Козак Мамай.
В. Єсипка
Гей, вдарте в струни, кобзарі. Вип. 2. Упорядкування та редакція В. Єсипка.
– К.: Техніка, 2000.

Самостійна робота студента

- Укр. нар. пісня в обр. Ой під горою.
С. Баштана
С. Баштан. Твори для бандури.
– К.: Музична Україна, 2005.
- Укр. нар. пісня в обр. Тиха вода.
В. Войта
В. Войт. Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури.
– К.: Музична Україна, 1987.
- Укр. нар. пісня в обр. Гей, у степу криниченька.
М. Опришка
Бандуристам-аматорам. Упорядник А. Омельченко.
– К.: Мистецтво, 1966.
- Укр. нар. пісня в обр. Гомін, гомін по діброві.
О. Ключника
Репертуар бандуриста. Вип. 4. Упорядкування та редакція В. Єсипка.
Зб. Гей, вдарте в струни, кобзарі.
– К.: Техніка, 2000.
- Укр. нар. пісня в обр. Там, де Ятрань круто в'ється.
М. Лисенка
Збірник п'ес та пісень для бандури. Упорядник М. Ключник.
– К.: Мистецтво, 1965.
- Укр. нар. пісня в обр. Ой мала я у коморі просо.
В. Єсипка
Твори для бандури. Збірник “Струни вічності”. Упорядник В. Єсипок.
– Вінниця: Книга-Вега”, 2004.

4 курс

Заліково-екзаменаційні вимоги та вимоги по семестрах

Протягом четвертого курсу бандурист-співак повинен виконати чотири складніших, ніж на третьому курсі, вокалізи та шість-вісім різнохарактерних, різностильових вокально-інструментальних творів. З них чотири твори у супроводі бандури (можливе дублювання вокальної програми з концертмейстером). Особливу увагу слід приділяти розвитку кантилені та рухливості голосу, а також продовжувати працювати над вільним використанням регістрів співацького голосу, філіруванням звука, поглиблювати роботу над музично-художнім розвитком та відпрацюванням співацького самоконтролю.

Екзаменаційні вимоги

1. Один-два вокалізи.
2. Два вокальних твори (арія, романс, обробки народних пісень).
3. Два твори у супроводі бандури (арія або романс українського композитора-класика, обробка народної пісні або думи).

Перелік рекомендованих програм

Високі голоси

Сопрано

1. Вокалізи:
Б. Лютген. | – М.: Музика, 1965.

20 маленьких
вокализов для
высокого голоса
и фортепиано. |
| М. Жербин. | – М.: Музика, 1978.

Вокализ. |
| 2. Д. Перголези. | Если любишь.

Арии итальянских композиторов XVI–XVIII веков
для высокого голоса в
сопровождении фортепиано. Составитель Н. Богданова.
– М.: Музика, 1988. |

3. А. Гурилев.

Домик-крошечка. Романсы и песни.
– М.: Музика, 1983.

4. Укр. нар. пісня в обр. Лугом іду, коня
С. Баштана веду.

С. Баштан. Твори для
бандури.
– К.: Музична Україна,
2005.

5. Укр. нар. пісня в обр. Нашо мені чорні
Д. Бонковського брови.

Укр. нар. пісні з репертуару М. Литвиненко-
Вольгемут. – К.: Музична
Україна”, 1969.

Тенор

1. Вокалізи:

Г. Зейдлер.

Искусство пения. – М.: Госмузиздат”, 1958.
Ч. I-II.

Дж. Конконе.

50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.

2. Г. Гендель.

Арія з опери
“Рінальдо”

Пед. репертуар співака-
початківця. Пісні, арії,
романси. Тенор.
Упорядник І. Вілінська.
– К.: Музична Україна,
1969.

3. А. Алябьев.

Зимняя дорога.

Хрестоматия вокально-
педагогического репер-
туара для тенора. Музы-
кальное училище
I-II к. Сост. А. Кильчев-
ская.
– М.: Музика, 1972.

4. Укр. нар. пісня в обр. Без тебе, Олесю.
М. Лисенка

Педагогічний репертуар
вокаліста. Тенор. Вип. І.
Упорядник Н. В. Татаринова.

– К.: Мистецтво, 1966.
Українські народні пісні
для голосу в супроводі
бандури. Упорядник
В. Войт.
– К.: Музична Україна,
1987.

5. Укр. нар. пісня в обр. Як я поорав.
Г. Майбороди

4. Ф. Кучеренко.

Плач Ярославни.

36. “Наша дума, наша
пісня не вмре, не загине”.
Українські думи, романси,
пісні для голосу
в супроводі бандури.
Упорядник М. Галій-Мо-
равська.

– Львів: Каменяр, 2000.

Твори для голосу в су-
проводі бандури. Музич-
на редакція С. Овчарової.
– Дніпропетровськ, 2004.

Середні та низькі голоси

Мецо-сопрано

1. Вокалізи:
Г. Панофка.

Искусство пения. – М.: Госмузиздат;, 1958.
24 вокализа.

Вокалізи для висо-
кого голосу.

Середнього та
низького Упорядник М. Єгоричева.
– К.: Музична Україна,
1968.

2. Ш. Гуно.

Романс Зибеля
“Когда беспечно
жизнью ты на-
слаждалась” из
оперы “Фауст”. Концертный репертуар
вокалиста.
– М.: Госмузиздат”, 1958.

3. Ц. Кюи.

Царскосельская
статуя. Вокально-педагогичес-
кий репертуар. Песни и
романсы. Составитель
О. Далецкий.
– М.: Музыка, 1971.

5. В. Мартинюк.

Не співає соло-
вейко.

Баритон

1. Вокалізи:
Ф. Абт.

Школа пения для Составитель Г. Тиц,
низких голосов. – М.: Музыка, 1985.

Дж. Конконе.

50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.

2. М. Лисенко.

Арія Остапа з
опери “Тарас
Бульба”. Самоцвіти. Популярні
арії з опер. Репертуар-
ний збірник. Упорядник
Н. Ф. Котлярська.
– К.: Мистецтво, 1966.

3. М. Глінка.

Ах ты ночь ли,
ноченька. – М.: Госмузиздат, 1959.

4. Укр. нар. пісня в обр.
В. Косенка

Ой гай, мати.
В. С. Косенко. Зібрання
творів. Том III. Романси
та пісні. Музична редак-
ція А. Коломійця.
– К.: Музична Україна,
1971.

5. П. Майборода.	Любов моя.	Твори для бандури. Літературно-музичне видання. Упорядник В. Єсипок. – Луцьк: Волинська обласна друкарня”, 2003.
Бас		
1. Вокалізи: Г. Зейдлер.	Искусство пения. – М.: Госмузиздат”, 1958. ч. I-II.	
Дж. Конконе.	50 упражнений. – М.: Госмузиздат”, 1958.	
2. В. Моцарт.	Арія Публія з опери “Мілосер- дя Тита ”.	Самоцвіти. Популярні арії з опер. Репертуарний збірник. Упорядник Н. Ф. Котлярська. – К.: Мистецтво, 1966.
3. К. Стеценко.	Ой волохи, воло- хи. Спів кобзаря з поеми “Гайдама- маки”.	Гей, вдарте в струни, кобзарі. Вип. 4. Упоряд- кування та редактування В. Єсипка. – К.: Техніка”, 2000.
4. Г. Майборода.	Розвійтесь з ві- тром.	Педагогічний репертуар вокаліста. Вип. 2. Бас. Упо- рядник Н. В. Татаринова. – К.: Музична Україна, 1968.
5. Укр. нар. пісня в обр. М. Лисенка	Ой і не стелися, хрешчатий бар- вінку.	Укр. нар. пісні з реперту- ару М. Гришка. – К.: Музична Україна, 1978.

Самостійна робота студента		
C. Баштан	Через сад-вино- град.	С. Баштан. Твори для бандури. – К.: Музична Україна, 2005.
C. Баштан	Дібровчанка.	С. Баштан. Твори для бандури. – К.: Музична Україна, 2005.
C. Баштан	Ой на гору козак воду носить.	С. Баштан. Твори для бандури. – К.: Музична Україна, 2005.
C. Гулак-Артемов- ський.	Стойть явір над водою.	“Твори для бандури”. Збірник “Струни вічнос- ті”. Упорядник В. Єсипок. – Вінниця: Книга-Вега, 2004.
M. Лисенко	За Сибіром сон- це сходить.	Збірник п’ес та пісень для бандури. Упорядник М. Ключник. – К.: Мистецтво, 1965.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Вокальні твори

Українські народні пісні та романси у супроводі бандури

Бандуристам-аматорам.

Упорядник А. Омельченко. —
К.: Мистецтво, 1966

Безкрилої любові не буває.

О. Герасименко. —
Львів, 2000.

Вокально-інструментальні
твори для бандури. М. Стеценю.
Зб. “Журавлине слово”.
Муз. редакція Л. Манзюк. —
Київ – Харків: ГЛАС, 2004.

Вибрані твори для бандури.
Г. Хоткевич.
Упорядник С. Баштан. —
К.: Музична Україна, 1993.

“Гей, вдарте в струни, кобзарі”.
Репертуар бандуриста. Вип.
4. Упорядкування та редакція
В. Єсипка. — К.: Техніка, 2000.

Збірник пісень і танців для бандури. Упорядник А. Бобир. —
К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва та муз. літератури України”, 1959.

М. Опришко.

Гей, у степу криниченька.

С. Радченко.

Ой я знаю, що гріх маю.

I. Хуторянський. Зоре моя вечірня.

Безкрилої любові не буває.

Ой зацвіту сухоцвітом.

Порятуй мене, осене рання.

Як стрільці йшли з України.

Ой я знаю, що гріх маю.

Зажурилась при долині.

Криниченька. Мав я жінку.

Місто надій. Журавлине слово.

Зимонька-зима. Різдвяний триптих.

Тече вода в синє море.

Чи винна голубка.

Мотив Шякунталі.

В. Єсипок. Од села до села.

Г. Яковлєв. Задзвонили в усі дзвони.

Думи мої, думи.

М. Лисенко. Без тебе, Олесю.

Ой у полі криниченька.

Чом дуб не зелений.

Збірник п'ес для бандури. Склад С. Гулак-Артемовський.
і обробив А. Бобир. —

К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і музичної
літератури України”, 1962.

Збірник п'ес та пісень для
бандури. Упорядник М. Ключник. — К.: Мистецтво, 1965.

А. Бобир. Ой не спиться
й не лежиться.

М. Лисенко. За Сибіром сонце
сходить.

Там, де Ятрань круто в'ється.
Ой не шуми, луже.

Ой не світи, місяченьку.

Л. Ревуцький.

Прилетіла перепілонька.

М. Лисенко. Чого ж вода каламутна.
Пісня Наталки з опери “Наталка-
Полтавка”.

К. Стеценко. Стояла я і слухала
весну. Ой чого ти, дубе.

М. Глінка. Гуде вітер вельми в полі.

С. Гулак-Артемовський. Романс
Оксани “Місяцю ясний” з опери
“Запорожець за Дунаєм”.

М. Лисенко. Пісня Тараса з опери
“Тарас Бульба”.

Я. Лопатинський. Надії.

Г. Хоткевич. Ой я свого чоловіка.

М. Лисенко. Мені однаково.

Садок вишневий.

Якби мені, мамо, намисто.

О. Нижанківський.

Верніться, сни мої.

Педагогічний репертуар бандуриста. Вип. 2. Упорядкування та перекладення А. Омельченка. – К.: Музична Україна, 1967.

Романси українських композиторів-класиків для жіночого голосу в супроводі бандури. Зб. “Ой три шляхи широкі”. Перекладення та упорядкування В. Дутчак. – К.: Музична Україна, 1993.

К. Стеценко.
Дивлюсь я на ясній зорі.
Я. Степовий. Гетьте, думи, ви хмари осінні. Утоптала стежечку.
Д. Січинський. Бабине літо.
Не співайте мені сеї пісні.
А. Кос-Анатольський. Пастушка.
П. Майборода. Елегія. Колискова.
Укр. нар. пісні: Ой там на горі.
На вулиці скрипка грає.
Спать мені не хочеться.
В кінці греблі. Ой заграйте музики.
Ой не цвіти буйним цвітом.

К. Стеценко. Ти все любиш.

Я. Степовий. Ой три шляхи широкій.
Утоптала стежечку.
Розвійтесь з вітром.
О. Нижанківський. О, не забудь.
Д. Січинський. Із сліз моїх.
Не співайте мені сеї пісні.
У мене був коханий край.
Я. Лопатинський. Ах, скільки струн
в душі дзвенить.
Горить мое серце.
М. Лисенко. Ой одна я, одна.
Ой маю, маю я оченята.
Садок вишневий.
Ой стрічечка до стрічечки.

Репертуар бандуриста. Вип. 4. Упорядкування та редакція В. Єсипка. Зб. “Гей, вдарте в струни, кобзарі”. – К.: Техніка, 2000.

Солоспів бандуриста. Репертуарний збірник для дитячих шкіл та музичних училищ. Редактори-упорядники З. Бузина, А. Шептицька. – К.: Музична Україна, 1985.

Твори для голосу в супроводі бандури. В. Мартинюк. Музична редакція С. Овчарової. – Дніпропетровськ, 2004.

Твори для бандури. С. Баштан – К.: Музична Україна, 2005.

Твори для бандури. Збірник “Струни вічності”. Упорядник В. Єсипок. – Вінниця: Книга-Вега”, 2004.

В. Войт. Ой ходив чумак.
В. Єсипок. Чумак по ярмарку гуляв.
Козак Мамай.
Є. Дигас. Над річкою, бережком.
Гуляв чумак по риночку.
О. Ключник. Гомін, гомін по діброві.

Доле, доленько моя.
Істини буття.
Не співає соловейко.
Тарасу Шевченкові.
Маленька українка.

Чи ти, милий, пилом припав.
Чи я в лузі не калина була.
Лугом іду, коня веду.
Ой на гору козак воду носить.
Через сад-виноград.
Чорна рілля ізорана. Ой під горою.
Прилетіла перепілонька.
Ой горе тій чайці. Дібровчанка.
Нема гірш, як в неволі.

С. Гулак-Артемовський. Стойть явір над водою.
Укр. нар. пісня. Гиля, гиля, сірі гуси.
Слови і музика А. Кос-Анатольського. Ой візьму відерце чистої води.
Укр. нар. пісня. Ой мала я у коморі просо.

Українські народні пісні для співу з супроводом бандури. С. Баштан – К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і муз. літератури України, 1961.

Українські народні пісні для співу з супроводом бандури. – К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і муз. літератури України”, 1962.

Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. Ф. Жарко. – К.: Музична Україна, 1967.

Українські народні пісні для голосу в супроводі баяна та бандури. Упорядник З. Гаркуша. – К.: Музична Україна, 1985.

Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. В. Войт. – К.: Музична Україна, 1987.

Дівчино кохана.
Ой джигуне, джигуне.
Ой ти, дівчино, горда та пишна.

С. Баштан. Ой у полі билинонька колихається.
М. Лисенко. Щасливому по гриби ходити. Ой зійди, зійди, ясен місяцю.

О, земле святая. Ой видно село.
У сусіда хата біла.

О. Белка. Ой у полі три тополі.
К. Мясков. Ой коли б я була знала.
П. Гайдамака. Ой у полі криниченька.
А. Бобир. Ой не цвіти буйним цвітом.
В. Кирейко. Ой знати, знати.
П. Авраменко. Як ішов я з Дебречина.

Козак од'їжджає.
Скажи мені правду.
Як я поорав.
Якби мені не тиночки.
У вишневому садочку.
Тиха вода.
Глибока кирниця.

Українські думи, романси, пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядник М. Галій-Моравська. Зб. “Наша дума, наша пісня не вмре, не загине”. – Львів: Каменяр, 2000.

М. Лисенко. Ой зійди, зійди.
Ой ходила дівчина бережком.
Ой піду я до млина.
К. Скороход. В кінці греблі шумлять верби.
О. Спендіаров. Час додому, час.
Д. Січинський. Бабине літо.
О. Нижанківський. Верніться, сни мої прекрасні.
С. Людкевич. Тайна.

Українські народні думи в супроводі бандури.

Глушко Ф. – Укр. нар. думи. Для голосу в супроводі бандури. Записав і впорядкував Ф. Глушко. – К.: Мистецтво, 1966.

Дума про матір-Україну.
Дума з поеми “Сліпий” (Невольник).
Дума про трьох братів самарських.
Дума про козака-бандуриста.
Дума “Невольницький плач на турецькій каторзі”

Дума про Марусю Богуславку. Слова і музика народні. / Педагогічний репертуар бандуриста-співака. Редактор-упорядник Л. Посікіра. – Дрогобич: Після, 2006.

Жарко Ф. Буря на чорному морі (історична дума) / Укр. нар. пісні для голосу в супроводі бандури. Обробка Ф. Жарка. – К.: Музична Україна, 1967.

Жарко Ф. Дума про азовських братів. Дума про Голоту / Укр. нар. пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядкував та обробив Ф. Жарко. – К.: Музична Україна, 1967.

Камінський В. Дума про Ігорів похід. / Педагогічний репертуар бандуриста-співака. Редактор-упорядник Л. Посікіра. – Дрогобич: Після, 2006.

- Кос-Анатольський А. Козацькі могили (дума)
- Кучеренко. Ф. Плач Ярославни
- Омельченко. А. Збірник “Наша дума, наша пісня не вмре, не загине”. Українські думи, романси, пісні для голосу в супроводі бандури. Упорядник М. Галій-Моравська. – Львів: Каменяр, 2000.
- Майборода П. Кров людська не водиця / Дума з однойменного кінофільму. П. Майборода. Вибрані пісні. – К.: Мистецтво, 1966.
- Мясков К. Корсунське поле. Дума. / Педагогічний репертуар бандуриста-співака. Редактор-упорядник Л. Посікіра. – Дрогобич: Післявіт, 2006.
- Січинський Д. Дума про Нечая. / “Ой три шляхи широкі?”. Романси українських композиторів-класиків для жіночого голосу в супроводі бандури. Перекладення та упорядкування В. Дутчак. – К.: Музична Україна, 1993.
- Скляр І. Буря на чорному морі. – Бандуристам-аматорам. Упорядкування А. Омельченко. – К.: Мистецтво, 1966.
- Юцевич Є. – Дума з поеми “Сліпий”. / Твори для бандури. Упорядкування А. Омельченко. – К.: Держвидавництво образотворчого мистецтва і муз. літератури України, 1962.

- Арії та романси українських та зарубіжних композиторів**
- Арии зарубежных композиторов. Для голоса в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка”, 1983.
- Г. Перселл. Ax, как сладок миг любви.
- Ария из оперы “Королева фей”. Hark! How all things.
- Г. Ф. Гендель. Dignare. Ария из оперы “Альцина”. Ah, mio cor, scernito sei...
- К. В. Глюк. Ария Орфея из оперы “Орфей и Эвридика”
- Д. Перголези. Если любишь.
- Арии итальянских композиторов XVI–XVIII веков. Для высокого голоса в сопровождении фортепиано. Составитель Н. Богданова. – – М.: Музыка, 1988.
- Л. Керубини. Ave Maria.
- Арии и романсы из репертуара И. Архиповой. – М.: Музыка, 1976.
- Дж. Каччини. Скорей, амур, лети.
- А. Скарлатти. Нет мне покоя.
- Стрелы амура.
- Арии композиторов XVI–XVIII веков. Для среднего голоса с фортепиано. Составитель М. Егоричева. – М.: Музыка, 1971.
- Н. Андрієвська. – Якби я вміла вишивати.
- Вокальні твори радянських композиторів. – К.: Музична Україна, 1984.
- Л. Рева. Серце не може без тебе.

Вокально-педагогический ре-
пертуар. Песни и романсы.
Сост. О. Далецкий. – М.: Музы-
ка, 1971.

А. Алябьев. Я вас любил.
П. Булахов. Не пробуждай воспоми-
наний.
М. Глинка. Забуду ль я...
А. Даргомыжский. Я вас любил.
А. Дюбюк. Не обмани.
Ц. Кюи. Царскосельская статуя.
П. Чайковский. Осень.
М. Яковлев. Элегия.
Ф. Шуман. Вечерняя звезда.

Гуно Ш. Романс Зибеля из оперы “Фауст”. – М.: Госмузиздат, 1958.

Делиб. А. Вальс. “Мечты”. Популярная вокальная музыка для высокого голоса в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка”, 1990.

Делиб. А. Кукла. – М.: Музгиз, 1963

Завалішина. М. Над Дніпром. Романс для баритона або баса з супроводом фортепіано. – К.: Мистецтво, 1951.

Карабиць І. Мати наша – сивая
горлиця. З вокального циклу
“Мати”. – К.: Музична Україна,
1984.

Каччини. Дж. Аве, Мария. Для голоса в сопровождении фортепиано.
// “Музыкальная жизнь”, № 2, 1990.

Кос-Анатольський А. Пастушка. Три пісні для голосу і фортепіано. –
Музфонд СРСР. К.: Українська філія, 1961.

Косенко В. Колискова. Для голосу і фортепіано. – Музфонд СРСР. –
К.: Українське республіканське відділення, 1952.

Косенко В. Зібрання творів.
Том 3. Романси та пісні.
Муз. редакція А. Коломійця. –
К.: Музична Україна, 1971.

Лист Ф. Песни. Тетрадь I.
Редакция А. Ламм. –
М.: Гос. муз. изд-во, 1933.

Лисенко М. Оперний клавір. –
К.: Музична Україна, 1969.

Лисенко М. Пісні мої. Педа-
гогічний репертуар вокаліста.
Упорядник Н. Татаринова. –
Я. Степовий. Зацвіла в долині. – К.: Мистецтво, 1966.

“Любителю вокальной музыки”. М. Глинка. Не пой, красавица, при
Песни, романсы, дуэты в сопро-
вождении фортепиано. Вып. 2. – Ф. Шопен. Желание.
М.: Музыка, 1990.

Майборода Г. Запливай же, роженько весела. Для голосу в супроводі
фортепіано. – К.: Держвидавництво, 1962.

Укр. нар. пісні. Була я в багача.
Ой гай, мати.
Ой не шуми, луже.
Ой зачула моя доля.
Удовицю я любив.
Ой поїхав за снопами.

Ты как цветок прекрасна.
Ты луч возьми у солнца.
Безмолвен будь.

Перша пісня Виборного. “Дід рудий” з опери “Наталка-Полтавка”.
Друга пісня Виборного. “Ой під вишнею” з опери “Наталка-Полтавка”.
Перша пісня Возного. “Всякому городу нрав і права”.

Перша пісня Миколи. “Та нема в
світі гірш нікому”.
Друга пісня Миколи. “Вітер віє горою”.

Ой під вишнею.
Пісня Виборного з опери “Наталка-
Полтавка”.

Педагогічний репертуар вокаліста. Обробки українських народних пісень українських радянських композиторів. Мецо-сопрано. Вип. 2. Упорядник Н. В. Татаринова. – К.: Музична Україна, 1968.

Педагогічний репертуар вокаліста. Романси та обробки народних пісень українських композиторів-класиків. Мецо-сопрано. Вип. 1. Упорядник Н. В. Татаринова. – К.: Мистецтво, 1966.

Л. Ревуцький. Укр. нар. пісня. Ой вийся, хмелю.
Н. Колесса. Зозуленка кукат.
Б. Лятошинський. Хилітеся, густі лози.
Г. Петрицький. Ой у лісі коло дуба.
О. Сандлер. Шлях кохання, шлях щасливий.
Г. Майборода. Не сумуй.
М. Жербін. Останні квіти.

Українські народні пісні. Збірник А. Коципінського. Лугом іду, коня веду.
Кажуть люди.
Збірник Я. Бігдая. Ой якби я горе знала.
На городі буряк.
По садочку ходжу.
Збірник А. Єдлички. Іще сонце не виходило.
І се село, і то село.
М. Лисенко. Чоловіче – чоловіче.
Ой зійди, зійди, ясен місяцю.
Де ти, доню, барилася.
Ой зав'яла червона калина.
Збірник С. Карпенка. Казав милий, перстень дам.
Я. Степовий. Утоптала стежечку.
П. Сокальський. Було б не рубати зеленого дуба.

Педагогічний репертуар вокаліста. Вип. 2. Баритон. Упорядник Н. В. Татаринова. – К.: Музична Україна, 1968.

Педагогічний репертуар вокаліста. Романси та обробки народних пісень українських композиторів-класиків. Тенор. Вип. 1. Упор. Н. В. Татаринова. – К.: Мистецтво, 1966.

Педагогічний репертуар вокаліста. Романси та обробки народних пісень українських композиторів-класиків. Тенор. Вип. 2. Упор. Н. В. Татаринова. – К.: Мистецтво, 1968.

Педагогічний репертуар вокаліста. Вип. 2. Бас. Упор. Н. В. Татаринова. – К.: Музична Україна, 1968.

Я. Степовий. Ой горе тій чайці.
Г. Верівка. Гаю, гаю, зелен розмаю.

К. Скороход. Вечір на дворі.
В. Косенко. Удовицю я любив.
Ю. Мейтус. Маленька балада.

А. Коципінський. Їхав козак за Дунай.

О. Рубець. Добрий вечір, дівчино.
М. Лисенко. Ой чия то хата скраю.
С. Карпенко. Збірник. Вечір близенько;

М. Лисенко. Ой гай, мати.

Я. Бігдай. Збірник. Ой знати, знати.
Є. Турула. Збірник. Ой зійди, зійди.
В. Заремба. Повій, вітрє, на Вкраїну.

М. Дремлюга. Вербовая дощечка.
Л. Ревуцький. Ой скинемось та й по таляру.

Ф. Надененко. Чорні брови.

М. Полонський. Дівчина в долині.

В. Верменич. Підкручу я чорні вуса.

В. Нахабін. Укр. нар. пісня. Гей, гук, мати, гук.

Г. Майборода. Розвійтесь з вітром.

“Педагогічний репертуар співака-початківця”. Пісні, арїї, романси. Мецо-сопрано. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.

Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арїї, романси. Тенор. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.

Педагогічний репертуар співака-початківця. Пісні, арїї, романси. Баритон. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.

Ш. Гуно. Бідна троянда.
О. Варламов. Червоний сарафан.
Л. Ревуцький. Укр. нар. пісня “Ой ходить сон”.
Закарпатська народна пісня. За горами за лісами.

А. Скарлатті. Де взяти міць терпіть страждання.
Г. Гендель. Речитатив та арія з опери “Рінальдо”.
Т. Джордані. О, любий мій.
Р. Шуман. Лотос.
Н. Яковлев. Зимний вечер.
А. Варламов. Горные вершины.
М. Лисенко. Українська нар. пісня. Та не жур мене, моя мати.
Я. Степовий. Вітер в гаї.
Ф. Надененко. Стоїть гора високая.
К. Домінчен. Мій раю зелений.
Д. Перголезі. Моріжком я радо став би.
В. Моцарт. Арія Папагено з опери “Чарівна флейта”.
М. Глінка. Не щебечи, соловейку;
О. Даргомижський. Я Вас кохав.
А. Рубінштейн. Співець.
Е. Климовський. Хутірець.
А. Коцілінський. Укр. нар пісня. Чи се тая криниченька.
Л. Ревуцький. Укр. нар. пісня. Чуєш, брате мій. Думи мої.

Педагогічний репертуар співака-початківця.
Пісні, арїї, романси. Бас. Упорядник І. Вілінська. – К.: Музична Україна, 1969.

Полное собрание романсов и песен. Том 1. Редакция М. Пекелис. – М.: Музгиз, 1947.

Популярная вокальная музыка для высокого голоса в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка, 1990.

Песни и романсы для высокого и среднего голоса. Педагогический репертуар. – М.: Музыка, 1986.

“Репертуар вокаліста”. Вип. 1. Колоратурне сопрано. – К.: Держвидавництво, 1958.

О. Аляб'єв. Ворон ворону навстречу.
В. Моцарт. Арія Лепорелло з опери “Дон-Жуан”.

М. Лисенко. Укр. нар. пісня. Там, де Ятрань круто в'ється.

С. Гулак-Артемовський. Укр. нар. пісня. Стоїть явір над водою.

А. Єдличка. Укр. нар. пісня. Гомін, гомін по діброві.

К. Стеценко. Ой чого ти, дубе.

А. Даргомышский. Шестнадцать лет. Я все еще его люблю.
Чаруй меня.

А. Делиб. Вальс. “Мечты”.

В. Моцарт. Tosca по весне.

А. Гурилев. Внутренняя музыка.

А. Даргомышский. Юноша и дева.

Й. С. Бах. Весенняя песня.

М. Вілінський. Українська народна пісня. У вишневому садочку.

А. Кос-Анатольський. Укр. нар пісня. Чом, чом не прийшов.

М. Дремлюга. Чеська нар. пісня. Ти ж моя хусточка.

Ф. Надененко. Як життя тебе обманить.

М. Дремлюга. На білу гречку впали роси.

М. Жербін. Прелюд-вокаліз.

Ю. Рожавська. Пісня Снігуроньки.

“Репертуар вокалиста”. Для тенора в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка, 1981.

“Романсы и песни для голоса в сопровождении фортепиано”. М. Глинка. – М.: Музыка, 1970.

Самоцвіти. Репертуарний збірник. Популярні арії з опер. Упорядник Н. Ф. Котлярська. – К.: Мистецтво, 1966.

“Сборник старинных русских романсов для голоса с фортепиано”. Общая редакция Е. Катульской. – М. – Л.: Гос. муз. издательство, 1948.

С. Жданов. Ой ти, гаю.
А. Кос-Анатольський. Солов’їний романсь.

А. Варламов. Горные вершины.
А. Гурилев. Колокольчик.

Сомнение. Зацветет черемуха.
Если я встречусь с тобой.
Ах, когда б я прежде знала.
Не говори, что сердцу больно.

С. Гулак-Артемовський. Пісня Одарки з опери “Запорожець за Дунаєм”.
Каватина сultана з опери “Запорожець за Дунаєм”.
А. Вахнянин. Арія Одарки “Нема порадоньки” з опери “Купалo”.
М. Лисенко. Аріозо Галі з опери “Утоплена”.
Речитатив, аріозо й арія Насті та арія Остапа з опери “Тарас Бульба”.
Сerenада Левка з опери “Утоплена”.

А. Алябьев. Я вижу образ твой.
П. Булахов. Романс.
В. Варламов. Красный сарафан.
В. Шереметьев. Я вас любил.
М. Яковлев. Зимний вечер.

Систематизированный вокально-педагогический репертуар. Ч. 1. Для высоких и средних голосов. Составитель К. Милькович. – М.: Музгиз, 1962.

А. Скарлатти. Ария. Ах, нет сил сносить терзанья.
Дж. Перголези. Пастораль. Ах, зачем я не лужайка.
Й. Гайдн. Серенада. Тихо дверцу в сад открой.

Э. Григ. Лесная песнь.
В. Моцарт. Тоска по весне.
Швейцарская народная песня.
Садовница короля.
Валлийская народная песня.
Замок Львин Онн.
Ж. Веклерена. Пастораль.
Менуэт Экзоде.

Співає Дмитро Гнатюк. Упорядник Н. Макарова. – К.: Музична Україна, 1969.

Степовий. Я. Зацвіла в долині. “Пісні мої”. Педагогічний репертуар вокаліста. Упорядник Н. В. Татаринова. – К.: Мистецтво, 1966.

Степовий Я. Солоспіви та вокальні ансамблі. Т. II. – К.: Мистецтво, 1965.
Ой поля ви, поля. (баритон).
Місяць яснесенький (мецо-сопрано).
Скоро сонце засміється.

Стеценко К. Том II. “Солоспіви та ансамблі”. Музична редакція В. Кирейка, літературна редакція П. Тичини. – К.: Мистецтво, 1963.

Тилик В. Мати сіяла сон. Вокальні твори на слова українських поетів. – К.: Музична Україна, 1978.

Українські народні пісні з репертуару Соломії Крушельницької. Упорядник І. Малайчик. – К.: Музична Україна, 1972.

Українські народні пісні з репертуару М. Литвиненко-Вольгемут. – Д. Бонковський. – К.: Музична Україна, 1969.

Українські народні пісні з репертуару Оксани Петрусенко. – К.: Музична Україна, 1990.

“Українські народні пісні”. Том 1. Упорядник Ф. Сабадаш. – К.: Музична Україна, 1973.

С. Людкевич. Зажурилась бідна удівонька.
О. Нижанківський. Ой в полі садок.
М. Скорик. Через сад-виноград.
Хиляться ворота.
Д. Січинський. А хто іде.
Я. Ярославенко. Ой там на горі.
Ой у полі криниченька.

Нащо мені чорні брови.
Я. Бігдай. Ой якби я горе знала.
А. Коціпінський. Ходжу, нуджу,
ручки ломлю.
М. Лисенко. Ой мати, мати.
Л. Ревуцький. Не питай.
О. Чишко. Чом, чом не прийшов.
Ой піду я до млина (автор обробки невідомий).

А. Бойченко. Зелененький барвіночку.
В кінці греблі шумлять верби.
Л. Кауфман. Спать мені не хочеться.
Н. Скоробагатько. Ой вербо, вербо.
Очерет лугом іде.

Б. Лятошинський. Ой у полі вітер віє.

Хрестоматия вокально-педагогического репертуара. Для soprano. Музикальное училище, I-II курсы. Составители С. Фуки, К. Фортунатов. – М.: Музыка, 1966.

Хрестоматия вокально-педагогического репертуара. Для тенора. Музикальное училище, I-II курсы. Составитель А. Кильчевская. – М.: Музыка, 1972.

А. Варламов. Ты не пой, душа девица.
Л. Бетховен. Люблю тебя.
П. Булахов. Девица-красавица;
В. Липатов. Ласточка моя.
С. Монюшко. Золотая рыбка.
Очарованная.
П. Чайковский. Весна.
Ф. Шуберт. К весне.

А. Скарлатти. Канzonetta.
Ты смерть тайком пророчишь.
В. Моцарт. Ария Бастьена из оперы “Бастьен и Бастьена”.
Ф. Кавалли. Ариетта. О любовь, ты дар прекрасный.
Ф. Шуберт. К луне. В страну покоя.
Р. Шуман. Ах, зачем свои сомненья.
А. Алябьев. Зимняя дорога.
А. Варламов. Ненаглядная.

А. Алябьев. Два ворона.
А. Даргомыжский. Я вас любил
В. Косенко. Взяв би я бандуру.
М. Глінка. Не щебечи, соловейку.
К. Стеценко. Ой чого ти, дубе.
М. Глінка. Гуде вітер, вельми в полі.
Ф. Шуберт. К музыке.
Г. Доницетти. Каватина Дона Паскуале из оперы “Дон Паскуале”.
П. Чайковского. Мой гений, мой ангел, мой друг.

ВОКАЛЗИ

1. Абт Ф. Школа пения для низких голосов. Составитель Г. Тиц. – М.: Музыка, 1985.
2. Вілінська І. Вокалізи для високого голосу. – К.: Мистецтво, 1952.
3. Вілінська І. Вокалізи для низького голосу. – К.: Мистецтво, 1953.
4. Вокалізи для високого, середнього та низького голосу. Упорядник М. Єгоричева. – К.: Музична Україна, 1968.
5. Жербин М. Вокализ. – М.: Музыка, 1978.
6. Зиринг В. Вокализы. Редактор В. Смирнова. – М.: Советский композитор, 1962.
7. Зейдлер Г. Искусство пения. Ч. I-II. – М.: Госмузиздат, 1958.
8. Конконе Дж. 50 упражнений. – М.: Госмузиздат, 1958.
9. Лютген Б. 20 маленьких вокализов для высокого голоса и ф-но. – М.: Музыка, 1965.
10. Паноффа Г. Искусство пения. 24 вокализа. – М.: Госмузиздат, 1958.
11. Павлюченко С. Вокалізи для середнього і низького голосів. – К.: Музична Україна, 1979.

Для нотаток

Для нотаток

